

**EXTERN FINANSIERING MED HÄNSYN TILL RESULTATSTYRNINGEN AV
UNIVERSITETEN**

exempelfall: Jyväskylä universitet

Enligt universitetslagen (645/97) hör undervisning och forskning till universitetens mest centrala uppgifter. Till universitetets uppgifter hör också samhälllig serviceverksamhet. För fullgörandet av uppgifterna anvisar riksdagen i sin budget anslag åt universiteten. År 1999 uppgick universitetsanslaget till 5,4 miljarder mark. Det markbelopp som universiteten årligen spenderar för att fullgöra sina grundläggande uppgifter är emellertid större än universitetsanslaget: exempelvis år 1999 utgjordes 65 % av universitetens totala finansiering av budgetfinansiering och 35 % av extern finansiering.

Andelen för extern finansiering i universitetens totala finansieringsbas har ökat kraftigt under de senaste åren. Extern finansiering kanaliseras till universiteten från inhemska och utländska källor: stiftelser, föreningar, statsförvaltningen, kommuner och kommunförbund samt den privata sektorn. Vid revisionen noterades, att universitetets externa finansiering oftast härrörde från statens budget eller EU:s budget. Vid revisionen kunde man dra slutsatsen, att även finansiering som företag anvisar åt universitet kan vara finansiering som en statlig myndighet först beviljar företaget, och företaget sedan tilldelar universitetet.

Vid denna revision har klarlagts begreppet extern finansiering och hur finansieringen har anknutits till universitetets styrningssystem. Som exempel har vid revisionen använts Jyväskylä universitet. Det kan observeras, att den externa finansieringen inte har beaktats i universitetets styrningssystem på samma sätt som de medel som tilldelats universitetet i universitetsbudgeten. Innehållet i den verksamhet som bedrivits med stöd av extern finansiering har inte beaktats i styrningssystemet mellan undervisningsministeriet och universitetet. Detta har inte förutsatts i undervisningsministeriets styrning av universitetet. Styrningssystemet förutsätter att universitetet förvärvar extern finansiering till ett visst markbelopp, och att en del av den verksamhet som bedrivs med stöd av denna finansiering bör vara affärsekonomiskt lönsam enligt resultatavtalet mellan universitetet och ministeriet. I sig hör det enligt universitetslagen inte till universitetets uppgifter att bedriva affärsekonomiskt lönsam verksamhet.

För innehållet i den verksamhet som bedrivs med extern finansiering ansvarar universitetet självt. Detta står i samklang med universitetens autonomi. Under revisionens gång framgick, att universitetet inte inom ramen för sitt eget ledningssystem systematiskt har planerat den med extern finansiering bedrivna verksamheten och den därtill anknutna ekonomin. Detta gäller i synnerhet forskningen. Redan medan denna revision pågick har universitetet gått in för att förbättra systematiken vid extern finansiering och förfaringssätten vid finansieringen.

Vid revisionen framgick, att en stor del av universitetets fortsättningsexamina avläggs med stöd av extern finansiering. Uppgiften baserar sig på bedömningar vilka framkommit vid intervjuerna. Exakta

data om denna omständighet är inte tillgängliga. I synnerhet de separata enheter vilka verkar i anknytning till universitetens fakulteter, och vilka som regel fungerar med stöd av extern finansiering, alstrar fortsättningsexamina åt universitetets fakulteter så att resultatmålen skall förverkligas. Extern finansiering används också för lärdomsprov för grundexamina. Indirekt används således dylika medel också för grundexamina.

Vid revisionen har framkommit, att det är svårt att konstatera sambandet mellan de examensmålsättningar som medels resultatavtal har uppställts på förvaltningsområdet, och de resurser vilka i budgeten har anslagits för uppnåendet av dessa målsättningar. Denna omständighet borde enligt revisionsverkets åsikt framdeles lyftas fram bättre i budgeten.